

קשה לי לתפוס שאשים לא יהיו קצת יותר נדיבילב האחד לשני.

★ ★ ★

כמו קישוט

לא נעים לי לומר זאת, אבל אני חושבת שיש שיגאה רבה במיקצוע שלנו. כל מה שאני יכולה לעשות, זה לומר את עצמי, שאני אינני קנאית. אינני יודעת אם קראתם פעם מה ששחקן מסוים אמר עלי. לדבריו, כאשר היה מנסה אותי, היתה לו הרגשה שהוא מנסה את היטלר. זה, כמובן, עניינו האישי, אבל כשהייתי צריכה לא לשחק סצנת אהבה עם גבר, שחשב כך עלי — נו, היו לי כלפיו אותן הרגשות שיש לי למות של מטאטא.

ככל שאנשים חשובים, או ככל שהם פשוטים, עושה עליהם פחות רושם אם אדם הוא מפורסם. הם אינם חשים חובה לצמצם להיות תוקפנים או מעליבים. הם רוצים לדעת מי את באמת. ואני מנסה להסביר להם. אינני אוהבת לפגוע בהם. לומר להם: "אינכם יכולים להבין אותי." יש לי הרגשה שהם סומכים עלי שאביא להם דבר הנעדר מחיי היומיום שלהם. זה נעים לתת לאנשים לחלום, אבל הייתי רוצה שהם יקבלו אותי גם בשל עצמי.

מעולם לא חשבתי את עצמי כסחורה שמוכרים וקונים. לעומת זאת, יש אנשים רבים, שמעולם לא הביטו עלי אחרת, כולל חברה מסוימת, שאת שמה לא אוכיר. אם לעיתים אני עושה רושם כאילו אני נרדפת, או משהו כזה, ובכן — זה בלי ספק מפני שאני באמת נרדפת. זה תמיד אותו הסיפור. אני מתארת לעצמי שיש לי כמה חברים נפלאים וטרחתחחחח! זהו... הם מהחילים לעשות המון דברים נוראים: לדבר עלי לתענוגות, או לדידיהם, מספרים סיפורים. זה באמת מאכזב. זהו סוג הדברים שאין כל חשק לראות.

כמובן, זה תלוי בבני-האדם, אבל לפעמים מוציאים אותי לאיזה מקום, כדי להוסיף חיים לארוחת-ערב — כמו מנגן שזמזמנים כדי שינגן בפסנתר אחרי הארוחה. אני תמיד מרגישה, שזמזמנים אותי לא בשביל עצמי ושאינני אלא קישוט.

★ ★ ★

הטורים נפתח בגיל 11

כאשר הייתי בת חמש — אני גם סבורה שהיה זה הגיל בו התחלתי לחדש על קריירה שיש שחקנית — אהבתי לשחק. לא אהבתי במיוחד את העולם סביבי, כי מצאתי אותו עצוב. אבל אהבתי לשחק באמא. הרגשתי שאני יוצרת עולם משלי. הייתה מרחיקה לכת עוד יותר, ויוצרת צורת בעצמי דמויות למשחק. כשלמדתי אחר-כך שוורי קומדיה, אמרתי לעצמי שזה בדיוק מה שאני רוצה לעשות כל החיים. כלומר: לשחק. להשתעשע. אבל גדלתי. ונוכחתי לדעת שלא כל כך קל. יש תמיד מי שמקשה עליך. קשה מאוד להשתעשע. כאשר הייתי קטנה, היו שולחתי אותי המשפחות שאימצו אותי לקולנוע, רק כדי להיפטר ממני. הייתי יושבת בשורה הראשונה ומבלה שם את כל היום וחלק הנון של הערב. לידה קטנה, לבדה מול המסך הענקי. ואהבתי את זה. אהבתי כל אותם גברים וגנשים שהתנועעו לפני עיני. כל אותן שנים היתה לי ההרגשה שאני חיה מחוץ לעולם. שהכול היה סגור לי פני. לפתע, כאשר הגעתי לגיל 11, נפתח לי העולם כולו. אפילו הבנות התחילו "שים לב אלי, הן חשבו: 'המממ... זהו! יאת! הנה מתחרה!'"

כל הנערים שחילקו עתונות היו במקרים יכית. אני נהגתי להתלות על ענף אחד העצים, לבושה בסודר. בימים ההם לא דעתי להעריך עדיין את ערכו של סודר בשביל בחורה — אבל בכל-זאת ניחשתי קצת. הנערים היו באים לראות אותי, רכזים בים על אופניהם, והיו נותנים לי עתונות חנים. זה מצא חן בעיני המשפחה. אני ישיבת על העץ ובחודאי ניראתי כמו קוף לא הוצתי לרדת, אבל כשהייתי יורדת הייתי מטיילת עם הנערים לאורך המדרכה היים שלובות מאחורי, האף למטה, בועטת על השלכת, לפעמים מדברת — אבל בביעוקר שביבה...

לפעמים היו רגזים עלי האנשים שאצלם שהייתי מפני שחקנית בקול רם מדי. חשבו שהייתי מטורפת. הם לא הבינו שהייתי לי הרגשה נפלאה של חופש, מפני שיכולתי לומר לילדים: "השאל לי את אופניך, ורב ינו לי: 'בטח, קחי.' הייתי דורחת ביד רחוב וצחקת כמו מטורפת, כשהרוח לפני, שעדי שהילדים ישובו על המדרכה וחזקו (המשך מעמוד 22)

במדיוה

גם לאפסון היה מופתע ומאוכזב לא במעט: לתומו חשב כי הצליח בדבר בו נכשלו גדולים ממנו, גילה לפתע כי הפך למכשיר בידי בן-גוריון.

ראשי מסדר זיבוטנסקי לא הסתפקו ב"בירור, פירסמו את מימצאיהם במסיבת עיתונאים, בה חולקו לכתבים העתקים פוטו-סטטים של צהאנו של זיבוטנסקי ורשרט פניות רשמיות ובלתי-רשמיות של ח"כים ואנשי-ציבור אל ראש-הממשלה, ב"דרישה לקיים את רצונו האחרון של ה"מנהיג המנוח. חולקה גם תשובתו האחרונה הצינית של בן-גוריון: "אין צורך לישראל ביהודים מתים, אלא ביהודים חיים."

ורק אחד הנוכחים: "אילו אמנם חשב בן-גוריון את זיבוטנסקי למת, מזמן היה מוכן לקבור אותו, כמו את סוקולוב, את צילנבוב ואת רוטשילד. האמת היא ש"בעיני זיבוטנסקי חי — אולי הרבה יותר מאשר בעיני רבים מתלמידיו."

המשק

מה הגיד הנגיד?

במשך שנים מתנהל דו-קרב של עקיצות בין נגיד בנק ישראל דויד "דולק" הורו-

(המשך מעמוד 7) ראש ממשלת ישראל לכבד רצון אחרון זה של יריבו המנוח? ומדוע בירר לפתע, בשבוע שעבר, את יוזמת אירגון ותיקי הגדוד העברי (של מלחמת העולם הראשונה) להעלות את עצמותיו של זיבוטנסקי לקבורה בארץ, אף הבטיח לצרף משמרי כבוד של קציני צה"ל ללוויה?

המיימילב רבים ידעו להשיב על שתי השאלות בתשובות נדושות: ידוע כי בן-גוריון נוטר טינה מעבר לקבר, וידוע כי הוא רוצה לנקות את במת ההיסטוריה ה"טרום-מדינית מכל גיבור — זולת עצמו. וידוע גם ידוע כי הוא פוחד מזיבוטנסקי מת עוד יותר מאשר הוא שנא אותו חי. המיימילב פחות ראו בברכת בן-גוריון לאירגון ותיקי הגדוד העברי לא יותר מתכסים פוליטי ערמומי — לפי האמירה הישנה: "הזאב (המת) שבע והכבשים של מים." כי בשביל בן-גוריון לא היו עצמו תיו של זיבוטנסקי מעולם אלא קלף פוליטי, אחד הקלפים אותם הוא שומר בשרוולו לעת מצוא. עתה החליט, לפי גירסה זו, להניח קלף זה על השולחן, ב"מישחק על היבחרו של יצחק בן-צבי מ"חדש לנשיא המדינה (או החלפתו בנשיא מפא"י אחר — ראה לעיל), העומד להתפתח בחודשים הקרובים.

אך עדיין הוא לא שם את הקלף עצמו, אלא רק קלף מזויף.

קלף מזויף. כי במשך הזמן השתרשה טעות קלה בהכרת הציבור. הטעות: רבים האמינו כי בצוואתו של זיבוטנסקי נאמר כי נשיא המדינה הוא הגורם המכריע במתן ההוראה, אשר בלעדיה אסר זיבוטנסקי קי להעביר את עצמותיו ארצה. ברכת ה"נשיא, בדומה לברכת בן-גוריון, ליוזמת ארגון ותיקי הגדוד העברי (כפי שפורסמה בעתונות) היתה מעלה את כריו של ה"ז"ב, מוציאה את הרוח ממפרשי חרות והליברלים, העומדים לפתוח במערכה ל"טובת מועמד אלטרנטיבי, גיון פנחס רוזן.

אולם לעמדת הנשיא בעניין זה אין כל ערך. דרושה החלטת הממשלה — וב"גור" יון לא נתן סימן שהוא מוכן ליוזם כזאת. טכסים לא ניתן היה לביצוע, בלי מסך כבד של הסחאה וגניבת דעת-הקהל. לכן הופיעו במעריב ובדבר סקופים אחר-סקופים, אשר באו להודיע לציבור כי —

● צוואתו של זיבוטנסקי איננה בנמצא, ואין כל אסמכתא או תעודה העשויה להצביע על בקשתו המפורסמת;

● ערי זיבוטנסקי, בנו של המנהיג המנוח, הסכים, כביכול, ליוזמתו של אר"גון ותיקי הגדוד, שבאה במקום יוזמת הממשלה עצמה;

● מעולם לא הוגשה לממשלת ישראל בקשה כלשהי בעניין העלאת עצמות זיבוטנסקי.

לא יהודים מתים. הפעולה הנגדית לא איתרה לבוא: ראשי מוסד זיבוטנסקי, ד"ר יוסף גורבי, ד"ר יוסף פעמוני ואליהו גלעזר, התקשרו עם ערי זיבוטנסקי, ה"נמצא ועם בחזית המתמטיקאית בשטוק הולם, וקצת חיים לאפסון, יוזם מיבצע העלאת עצמותיו של זיבוטנסקי, ביררו את העניין עד תומו.

ערי אישר, אמנם, כי הסכים שלאפסון יטפל בעניין אצל בן-גוריון, אך הדיש כי העברת עצמותיו של אביו צריכה להתבצע בהתאם לתוכן צוואתו ולרוחה.

שר האוצר ושל נשיא קרן המסבץ הביני לאומי שהפיתוח הוא צורך חיוני למשק הישראלי. למען הפיתוח הוא היה מוכן ל"וותר אפילו על אחד מראשי עובדיו ולהש"איל את דויד כוכב למשרד האוצר. אך האיש שהחל את דרכו ככלכלן שגמלני בהשומר הצעיר, היה עיקבי בדעתו עד הסוף גם כאשר עסק בפיתוח. למרות ש"הכתש זאת, הוא תבע מאשכול לבצע פיתוח חריף בהרבה על שלושה דולרים ללירה ישראלית. אך שר האוצר, חניך וילנה, לא קיבל את עצתו של הנגיד, תל"מיד לבוב חיינה, אשר בשעתו כיהן גם כיועץ כלכלי של הממשלה, לפני שנחמנה למשרתו הנוכחית, עם ייסוד הבנק.

בלית ברירה, נותר לדולק להדיש את הזהרתו המפורשת של נשיא קרן המסבץ הבינלאומית: מכיון שישראל לא השאירה לעצמה פער של שינוי שער לערך ריאלי במקרה של התיקרות, חובה עליה למנוע בכל מחיר את עליית השכר.

עלית שכר בלי עליית תלולה של המחיר רים חוזרים כסף חופשי לשוק. כסף זה יופנה לצריכה. את סחורות הצריכה מיב"אים מן החוץ, במסבץ זר. היבוא המוגבר יגרום להרעה מחודשת במאזן המסחרי, ישים לאל את כל מטרות הפיתוח, שנועד לשפר את המאזן המסחרי עלידי הקטנת היבוא

I want to be buried, or cremated. It is all the same to me, just wherever I happen to die; and my remains should be buried outside of Palestine may not be transferred to Palestine unless by order of that country's eventual Jewish Government.
Hadar Labotrasa

צוואתו של זאב זיבוטנסקי

קצרים בשרוולו של ביני

והגדלת היצוא. **גימגומים ותרופין.** דולק הורוביץ, ה"דוגל כבר מזמן במדיניות של עליית מחיר רים בצד הקפאת שכר, לא היה מוכן ל"השלים עם מדיניותו הפשטנית של אשכול. לכן ה"א הודיע האחרון שלו כדקדקת סכין ולא כעקיצה.

מה אמר הנגיד?

● משרד האוצר לא קיים את הבטחתו המפורשת לספוג כספים, ולעקום עלידי הסקודתם בבנק ישראל ללא שימוש.

● גם את הכספים הרבים שספג מ"תשלום מקדם של משכנתאות, גביית מסים מעל לסכום החזוי ועוד, לא עיקר משרד האוצר, אלא השתמש בהם למטרות שונות, שאינן נכללות בתקציב.

● שני אלה היו לדעת הורוביץ הסיבות העיקריות לעליה באמצעי התשלום הגוררת סכנה ברורה של אינפלציה.

יחד עם הביקורת, הגיש הורוביץ רשימה של הצעות לתיקון המצב.

● אשכול לא נשאר חייב. טענתו הראשונה היתה המשעשעת ביותר. הוא התקיף את הורוביץ על שלא אמר לו מראש מה י"תוב בדו"ח, במלים אחרות — על שלא התייעץ עם אשכול מה ליעץ לאשכול.

● לאחר שורה של גימגומים ותירוצים — בהם טענו מומחי האוצר שהאצ"ר כ"עיקר כספים, אך עשה זאת עוד לפני הפיתוח — הבין שר האוצר שאת הציבור ה"לא-מבין יוכל אולי לבלבל, אך עם הנגיד יתקשה להסתיר בדרך זו ועליו להגיע

אלו להסכם כלשהו. לאחר שאחדות העבודה הכשילה את נסיונו לכפות את מרותו ה"מחללת על הורוביץ, שהמשיך לעמוד על דעתו, החליט אשכול שטשש את הקרע, לייחס את חומרת חילוקי הדעות ביניהם לעתונות. "שלא הבינה בדיוק את דו"ח הנגיד."

אנשי האוצר נטלו על עצמם מלאכה מגו-חכת זו. הורוביץ שמר בינתיים על שתיקה.

● הקטע שתורגם בראש הכתבה.